

Rahoitusinstrumentteja ovat kaikenlaiset rahoitusvälineet, jotka on tarkoitettu kaupankäyntiin arvopaperimarkkinoilla. Rahoitusvälineet voidaan jakaa monimutkaisiin ja yksinkertaisiin instrumentteihin. Ennen kuin teet kauppaa rahoitusinstrumentilla, meidän on varmistettava, että sinulla on riittävästi tietoa ja kokemusta instrumenttien ominaisuuksista ja riskeistä. Alla on tietoa sen instrumenttityypin tärkeimmistä ominaisuuksista ja riskeistä, jota kohtaan olet osoittanut kiinnostusta. Ellei sinulla ole riittävästi tietoa ja kokemusta, suosittelemme, ettei tee kauppaa tällä instrumentilla. Jäljempänä olevat tiedot rahoitusinstrumenteista ja niiden riskeistä eivät ole tyhjentäviä. MUISTA: Käydäksesi kauppaa näillä instrumenteilla sinun on perehdyttävä kyseisen rahoitusinstrumentin kaupankäynnin sopimuksiin ja ehtoihin.

Esittely

Strukturoidut sijoitustuotteet ovat eri liikkeeseenlaskijoiden (esim. SEB) liikkeeseenlaskemia joukkovelkakirjamuotoisia tuotteita joiden tuotto on sidottu valittuun kohde-etuuteen käyttämällä erilaisia johdannaisinstrumentteja.

Strukturoidut tuotteet ovat sijoitustuoteryhmä, joka sopii sijoittajille, jotka haluavat sijoittaa ennalta sovitulla sijoitushorisontilla. Alun perin pääasiassa pääomaturvattuja osake- indeksilainoja tarkoittanut termi on nykyään laajempi ja käsittää suuren määrän erilaisia riskiprofiileja ja kohde-etuuksia. Tyypillisesti niiden tuotto on sidottu allaolevaan kohde-etuus markkinaan, kuten maantieteellinen alue, tai eri omaisuuslajeihin kuten esimerkiksi

- Luotto (credit)
- Osakkeet (indeksit tai korit)
- Hyödykkeet
- Korot
- Inflaatio
- Valuutat
- Riskipreemiot
- Rahastot
- ETF:t

kehitykseen tai näiden yhdistelmiin, kuten Hybrideihin, joissa yhdistetään luottoriski-markkinan riski ja valitun muun allaolevan/kohde-etuuden tuotto.

On monia strukturoituja tuotteita, joista sijoittaja voi valita sopivan riski / tuottosuhteen. Eri omaisuusluokkiin voidaan tehdä

- pääomaturvattuja ja
- pääomaturvaamattomia tuotteita tai
- tuotteita joissa riski / tuottoprofiilia on muokattu haluttuun suuntaan
 - joko riskiä ja tuotto-odotusta kasvattaen tai
 - riskiä ja tuotto-odotusta pienentäen

Tyypillisiä tuoterakenteita:

Tuotetypistä riippumatta sijoitukset suunnitellaan eräpäivään asti pidettäväksi. Sijoitustapa sopii siis pääosin kärsivälliselle sijoittajalle, joka on valmis sijoittamaan pitkällä tähtäimellä.

Pääomaturvatut osakesijoitukset

Antaa mahdollisuuden osallistua osakemarkkinan hintakehitykseen siten, että etukäteen on tiedossa mikä ennalta määrätty osa pääomasta palautuu. Osallistumisaste määrittää sijoittajan saaman osuuden indeksin hintakehityksestä.

Autocall

Pyrkii osakemarkkinatuoton kanssa kilpailukykyiseen tuottoon tavalla, johon ei tarvita välttämättä kurssinousua. Tuote eräännyy ja maksaa sovitun kupongin mikäli kohde-etuus/etuudet ovat tarkastelupäivänä ennalta sovitulla tasolla.

Luottoriskilainat (Credit linked note)

Ei pääomaturvaa, ominaisuuksia voidaan räätälöidä niin riskin

kuin tuotonkin suhteen. Korkotuotto voidaan maksaa esimerkiksi vuosittain tai juoksuajan lopussa tuotteesta riippuen. Nimellispääoman palautukseen eräpäivänä vaikuttaa korin/ indeksin kohdeyhtiöiden luottovastuutapahtumien lukumäärä

Hybridit, eli luottoriskilliset sijoitukset

Tavoittelee samaa asiaa kuin pääomaturvattu sijoittaminen, mutta pääomaturvaamattomasti. Pääoman palautuminen riippuu luottokomponentissa tapahtuneista luottovastuutapahtumista samoin kuin Luottoriskilainoissa, eli nimellispääoman palautukseen eräpäivänä vaikuttaa Luottoindeksin kohdeyhtiöiden luottovastuutapahtumien lukumäärä. Hybridin tuotto on sidottu valitun kohde-etuuden kehitykseen, jolloin sijoittaja saa mahdollisuuden osallistua esimerkiksi osakemarkkinan kehitykseen korkeammalla osuudella kuin pääomaturvatussa sijoittamisessa.

Sertifikaatit ja boosterit

Pyrkii osakemarkkinatuottoa parempaan tuottoon tai pienempään riskiin ja muokkaamaan riski/tuottoprofiilia sijoittajan eduksi.

Warrantit ja muut vivutetut tuotteet

Näkemyksellistä ja tuottohakuista sijoittamista varten. Tavoittelee selkeästi korkeampia tuottoja kuin vivuttamattomat vastaavat sijoitukset ja selkeästi korkeammalla riskillä.

Keskeisiä termejä

Kohde-etuus

Kohde-etuus/allaoleva voi olla esimerkiksi osake, osakeindeksi, valuuttakurssi, hyödyke tai hyödykeindeksi. Sijoitusobligation tuotto on sidottu tietyn kohde-etuuden tai kohde-etuuksista muodostetun korin arvonkehitykseen.

Osallistumisaste

Osallistumisaste / tuottokerroin kertoo sen suhteellisen osuuden, jonka sijoitusobligation sijoittanut sijoittaja saa kohde-etuuden arvonmuutoksesta. Esim. jos osallistumisaste on 50 % ja kohde-etuuden arvonnousu 40 %, sijoittajan saama tuotto on 20 %.

Luottovastuutapahtuma

Luottovastuutapahtumalla tarkoitetaan tilannetta, jossa liikkeeseenlaskijan arvion mukaan on kyse kohdeyhtiön lainojen uudelleenjärjestelystä, vakavasta maksuhäiriöstä tai konkurssista.

Ylikurssi

Mikäli sijoittaja maksaa lainasta ylikurssia (emissiokurssi yli 100 %), voi hän menettää maksamansa ylikurssin osittain tai kokonaan. Tappiota syntyy, jos lainan tuotto eräpäivänä jää maksettua ylikurssia pienemmäksi. Tuoton eräpäivänä jäädessä nollaan vastaa sijoittajan tappio maksettua ylikurssia. Tappion lopullinen määrä riippuu tuoton ja kurssitappion verokohtelusta

Liikkeeseenlaskijariski

Riski siitä, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi eikä kykene vastaamaan sitoumuksistaan. Tällöin sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman sekä mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan.

Tuotteisiin liittyy myös riskejä varsinaisen allaolevan sijoituskohteen lisäksi. Keskeisiä riskejä ovat:

Liikkeeseenlaskijariski ja pääomaturva

Sijoituksen pääoman ja tuoton takaisinmaksuun liittyy liikkeeseenlaskijariski, millä tarkoitetaan riskiä siitä, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi eikä kykene vastaamaan sitoumuksiinsa. Tällöin sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman sekä mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan. Liikkeeseenlaskijariskin arvioimiseksi ohjelmaesitteessä on esitetty tiedot liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta. Myös pääomaturvattuun lainaan liittyy liikkeeseenlaskijariski. Pääomaturva tarkoittaa, että liikkeeseenlaskija sitoutuu maksamaan sijoituksen nimellispääoman eräpäivänä takaisin riippumatta kohde-etuuden kehityksestä. Pääomaturva on voimassa ainoastaan eräpäivänä. Pääomaturva kohdistuu ainoastaan sijoituksen nimellispääomaan, joten mahdollista myyntipalkkiota tai ylikurssia ei palauteta.

Tuottoriski

Lainan tuotto riippuu Lainan alla olevan kohde-etuuden kehityksestä sijoitusaikana. Sijoittaja kantaa riskin kohde-etuuden arvon kehityksestä lainan juoksuajana. Pääomaturvaamattomissa lainoissa sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman joko osittain tai kokonaan.

Jälkimerkkinariski

Jälkimerkkinariskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sijoittajan myydessä sijoituksensa ennen lainakohtaisten ehtojen mukaista

eräpäivää, tuotteen jälkimerkkinahinta voi olla korkeampi tai matalampi kuin nimellisarvo. Tällöin sijoittaja ei välttämättä saa takaisin koko sijoittamaansa pääomaa. Markkinahintaan vaikuttavat muun muassa kohde-etuuden kehitys ja markkinakorkojen muutokset. Lainan myyntiin ennen lainaehojen mukaista eräpäivää liittyy myös likviditeettiriski, millä tarkoitetaan riskiä siitä, että lainalle ei löydy ostajaa tai että lainasta tarjottava hinta on sen todellista arvoa heikompi.

Korkoriski

Korkoriski merkitsee sitä, että lainan markkina-arvo voi laskea jos yleinen korkotaso nousee. Korkoriski voi toteutua erityisesti, jos sijoittaja myy sijoituksensa ennen eräpäivää, jolloin sijoittaja ei välttämättä saa takaisin koko sijoittamaansa pääomaa.

Valuuttariski

Mikäli laina lasketaan liikkeeseen tai sen kohde-etuus noteerataan eri valuutoissa voi sijoittaja altistua valuuttakurssiriskille. Lainan ja sen tuoton euromääräiseen arvoon vaikuttavat eri valuuttojen ja euron välinen valuuttakurssi.

Ennenaikaisen lunastuksen riski

Liikkeeseenlaskija voi poikkeuksellisessa erityistilanteessa lunastaa lainan takaisin ennen eräpäivää lainakohtaisissa ehdoissa mainituin edellytyksin. Ennenaikaisen lunastuksen yhteydessä sijoittaja ei välttämättä saa takaisin koko sijoittamaansa pääomaa tai minkäänlaista tuottoa sijoitukselleen.

Muista:

- Aiempi tuotto ei ole tae tulevasta tuotosta. Rahoitusinstrumenttien arvo voi sekä nousta että laskea, eikä ole varmaa, että saat koko sijoittamasi pääoman takaisin.
- Käydäksesi kauppaa näillä instrumenteilla sinun on perehdyttävä niihin sopimuksiin ja ehtoihin, jotka koskevat kaupankäyntiä rahoitusinstrumenteilla. Sovellettava sopimus riippuu siitä, millä instrumentilla kauppaa käydään.
- Joihinkin instrumentteihin liittyy maksusitoumuksia tulevaisuudessa. On tärkeää, että pystyt täyttämään velvollisuutesi.
- Tarkasta laskelmassa olevat tiedot ja muu varoihisi liittyvä raportointi ja huomauta mahdollisista virheistä välittömästi.
- Seuraa omistustesi arvon vaihtelua säännöllisesti.
- Olet itse vastuussa tarvittavista toimenpiteistä tappioriskin vähentämiseksi.
- Pyydä aina täydentävää markkinointimateriaalia tai muuta lisätietoa, jossa on tarkempaa kuvausta siitä rahoitusinstrumentista, josta olet kiinnostunut.

Kysymyksiä

1. Osallistumisasteella tarkoitetaan

- A) Pääomaturvan määrää prosenttina
B) Sijoittajan saamaa osuutta kohde-etuuden tuotosta
C) Luottovastuutahtumien määrää

2. Luottoriskilainan nimellispääoman palautukseen eräpäivänä vaikuttaa korin/indeksin kohdeyhtiöiden

- A) Osakekurssin kehitys
B) Luottoriskimarginaalin kehitys
C) Luottovastuutahtumien lukumäärä

3. Pääomaturvatun osakeindeksilainan nimellispääoman palautukseen juoksuajan lopussa voi vaikuttaa

- A) Osakemarkkinan voimakas lasku
B) Liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyys
C) Korkotason nousu

4. Jälkimerkkinariskillä tarkoitetaan

- A) Pörssin sulkeutumisen jälkeen tapahtuvaa negatiivista kurssikehitystä
B) Kesken juoksuajan myydessä tuotteen hinta voi olla, joko enemmän tai vähemmän kuin sijoitettu nimellispääoma
C) Strukturoidun sijoitustuotteen eräpäivän jälkeen tapahtuvaa hinnanlaskua

5. Osakemarkkinan tuottoon sidottu strukturoitu tuote on joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto sidotaan osakemarkkinaan

- A) Ostamalla osakkeita
B) Ostamalla ETF:iä
C) Ostamalla johdannaisia